

Dosarul nr. 3ra-808/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, E. Bejenaru, E. Grumeza)

Î N C H E I E R E

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Ipatii Denis, în numele și interesele recurentei Ipatii Olesea,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Ipatii Olesea împotriva Curții de Apel Chișinău privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, încasarea salariului neachitat, compensarea concediului nefolosit, încasarea penalităților și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2020 Ipatii Olesea a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea ordinului Curții de Apel Chișinău nr. 158 din 8 iunie 2020; anularea răspunsului Curții de Apel Chișinău nr. 4-35/15-1253 din 23 iulie 2020; anularea răspunsului Curții de Apel Chișinău nr. 4-35/2-1055 din 02 iulie 2020; încasarea din contul Curții de Apel Chișinău în beneficiul reclamantei a sumei de 7337,85 lei, cu titlu de salariu neachitat pentru luna mai 2020 și compensația concediului nefolosit în legătură cu concedierea; încasarea sumei de 34,01 lei, cu titlu de penalitate pentru perioada de întârziere 15 mai 2020 – 01 iunie 2020, pentru reținerea plății sumei în mărime de 666,91 lei; a sumei de 662,91 lei cu titlu de penalitate pentru perioada de întârziere 15 mai 2020 – 15 iunie 2020, pentru reținerea plății sumei în mărime de 7123,83 lei; a sumei de 1827,12 lei cu titlu de penalitate pentru perioada de întârziere 15 mai 2020 – 06 august 2020, pentru reținerea plății sumei în mărime de 7337,85 lei și a tuturor cheltuielilor legate de examinarea prezentei cauze.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în perioada 2010 – 15 mai 2020, reclamanta a activat în cadrul Curții de Apel Chișinău, în calitate de grefier.

Din considerentul că nu îi erau clare plățile sale salariale, cele de concediere și reținute nejustificat spre transfer efectiv, la 18 iunie 2020 reclamanta a înaintat cerere Curții de Apel Chișinău, solicitând eliberarea informației cu privire la achitarea plăților salariale și altor plăți, precum și sumele reținute pentru perioada 01 ianuarie 2020-15 mai 2020.

La 05 iulie 2020, a recepționat nota informativă nr. 4-35/2-1055 din 2 iulie 2020, atașat fiind extrasul din contul personal al reclamantei în care sunt toate informațiile solicitate de către reclamantă, totodată fiind eliberată copia ordinului nr. 158 din 8 iunie 2020 privind recalcularea plăților.

Nefiind de acord cu răspunsul din 05 iulie 2020, la 09 iulie 2020 a înaintat cerere prealabilă, solicitând anularea/revocarea ordinului nr. 158 din 08 iunie 2020 privind modul de recuperare a zilelor declarate libere de către Comisia pentru Situații Excepționale, cu achitarea tuturor sumelor ilegal reținute, precum și achitarea penalităților de întârziere prevăzute de art. 330 Codul muncii, iar la 29 iulie 2020, a recepționat răspunsul nr. 4-35/15-1253 din 23 iulie 2020, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

A menționat că, în temeiul art. 143 lit. a) Codul muncii, ultima zi efectiv lucrată în calitate de grefier în cadrul Curții de Apel Chișinău a fost 15 mai 2020, prin urmare toate plățile în legătură cu concedierea urmau a fi efectuate cel târziu în ziua respectivă, însă pârâtul a efectuat plățile ulterior, total nejustificat. Suma de 666,91 lei a fost transferată la 1 iunie 2020, iar suma de 7123,83 lei - la 15 iunie 2020, astfel încât, pentru această perioadă de întârziere/reținere a plății, pârâtul datorează o penalitate în conformitate cu prevederile alin. (2) art. 330 Codul muncii și anume: în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului, a indemnizației de concediu, a plăților în caz de eliberare sau a altor plăți cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În opinia reclamantei, pentru suma de 666,91 lei, pentru perioada de întârziere 15 mai 2020 - 01 iunie 2020, pârâtul datorează o penalitate în mărime de 34,01 lei, iar pentru suma de 7123,83 lei, pentru perioada de întârziere 15 mai 2020 - 15 iunie 2020, datorează o penalitate în sumă de 662,51 lei.

Reținerea din plăți a sumei de 7337,85 lei ar fi absolut ilegală deoarece, la începutul lunii mai 2020, în legătură cu faptul că grădinițele din țară, în contextul pandemiei, erau închise, reclamanta nu avea în grija cui lăsa copilul minor, depunând cerere de demisie din propria inițiativă. Asta deoarece concediul neplătit pentru perioada suspendării activității grădinițelor i-a fost refuzat. Cererea sa de demisie a fost acceptată de Curtea de Apel Chișinău, ulterior reclamanta activând cele 14 zile după data înaintării cererii privind demisia. În toată această perioadă pârâta nu a înaintat careva obiecții patrimoniale față de reclamantă.

În virtutea caracterului neretroactiv al legii, consideră că hotărârea Guvernului nr. 332 nu este aplicabilă speței, reținerile din plățile reclamantei efectuate de pârâta în legătură cu concedierea și cele compensatorii fiind total ilegale și abuzive, or, în acest sens nu există nici un temei legal.

În acest context relevă că reținerea efectivă a sumelor bănești din cele datorate reclamantei de către angajator au fost efectuate încă în luna mai 2020, pe când nu era aprobată hotărârea Guvernului nr. 332, precum nici nu era emis un ordin în acest sens, urmând a fi reținut faptul că, în temeiul art. 148 alin. (1)-(2) Codul muncii, din salariul angajatului pot fi efectuate rețineri numai în cazul emiterii unui ordin/dispoziție în acest sens și doar în cazurile expres prevăzute de legislație, însă la data reținerii efective a unor sume considerabile nu era emis nici un ordin în acest sens și nici nu există careva temei legal pentru efectuarea acestui lucru.

Sușține că emiterea ordinului nr. 158 din 08 iunie 2020 prin care s-a dispus recuperarea a 22 zile declarate libere prin reținerea plăților corespunzătoare nu suportă nici o critică legală, or, acest ordin a fost emis după circa 1 lună de zile de la reținerea de facto a sumelor respective, fapt ce incontestabil atestă ilegalitatea absolută a reținerilor reclamantei încă în luna mai 2020, precum și a respectivului ordin.

În aceste circumstanțe, suma totală spre plată urma să fie în mărime de 8184,6 lei, pe când efectiv i-a fost transferată suma de 666,91 lei, ceea ce constituie 8,1 % din salariu or, alin. (1) art. 149 Codul muncii stipulează expres că la fiecare plată a salariului,

cuantumul total al reținerilor nu poate să depășească 20 la sută, iar în cazurile prevăzute de legislația în vigoare - 50 la sută din salariul ce i se cuvine salariatului.

În drept își întemeiază acțiunea pe prevederile art.189, 211, 212, 224-225 Cod administrativ.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ipatii Olesea împotriva Curții de Apel Chișinău (f.d. 44-53).

La 24 noiembrie 2020, avocatul Ipatii Denis, în interesele apelantei Ipatii Olesea, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 11 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cauza a fost transmisă Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea posibilității strămutării acesteia pentru examinare în altă instanță egală în grad.

Prin încheierea din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cauza a fost strămutată pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți.

Prin decizia din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel declarată de avocatul Ipatii Denis în numele și interesele recurentei Ipatii Olesea împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile pct. 3 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 6 din 26 martie 2020 și pct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 332 din 03 iunie 2020 cu privire la modul de recuperare a zilelor declarate libere de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, art. 5 alin. (4) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, art. 26 alin. (1) - (2) din Legea nr. 212/2004, art. 128 alin. (1), art. 140 alin. (1) și (2) lit. a) și art. 143 Codul muncii, din interpretarea coroborată a căroră reiese obligația pîrteii de a executa actele normative vizate în speță, emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cât și de către Guvernul Republicii Moldova privitor la recuperarea zilelor declarate libere.

Raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului care a conchis privind achitarea salariului apelantei Ipatii Olesea pentru 22 zile în perioada 30 martie-30 aprilie 2020, în lipsa unei munci efectiv prestate, precum și reținerea plăților din contul compensației pentru concediul nefolosit, și nu din contul indemnizației de concediere.

La 11 iunie 2021, avocatul Ipatii Denis a declarat recurs, în numele și interesele recurentei Ipatii Olga, împotriva deciziei din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți.

La 20 iulie 2021, reprezentantul recurentei a depus, la Curtea Supremă de Justiție, motivarea recursului împotriva deciziei din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului, și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel, invocînd în esență temeiurile de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată, iar suplimentar dispozițiile art. 244-248 Cod administrativ, art. 6 și art. 1 protocol 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sub aspectul încălcării drepturilor patrimoniale ale reclamantei.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea reclamantei să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 8 iunie 2021, fiind expediată recurentului în data de 15 iunie 2021 (f.d. 133), însă date privind notificarea recurentului lipsesc, dat fiind că plicul cu decizia instanței și avizul simplu au aplicată inscripția „nereclamat”. Pe de altă parte, recurenta invocă faptul că a luat cunoștință de conținutul deciziei pe 19 iulie 2021, dată la care aceasta a fost plasată pe portalul instanței.

În aceste condiții, recursul și motivarea acestuia depuse la 11 iunie 2021 și, respectiv, 20 iulie 2021, sînt în termen.

La 27 iulie 2021, în adresa intimă Curtea de Apel Chișinău a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data examinării admisibilității recursului, intimata nu a făcut uz de drepturile sale procedurale și nu a depus referință la cererea de recurs.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Ipatii Denis, în numele și interesele recurente Ipatii Olesea, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul

administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Ipatii Denis, în numele și interesele recurenteii Ipatii Olesea.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Ipatii Denis, în numele și interesele recurenteii Ipatii Olesea, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu